

Beleid informele zorg - Samenspel formele en informele zorg

Vrijwilligers

Aanleiding

Het beleid informele zorg bestaat uit twee onderdelen, namelijk mantelzorg en vrijwilligers. Het beleid informele zorg, vrijwilligers richt zich op de driehoeksrelatie tussen cliënt, vrijwilliger en medewerkers van Amaris (figuur 1) en sluit daardoor aan op het mantelzorgbeleid. Vrijwilligers zijn onmisbaar voor de cliënt en zijn netwerk. Amaris biedt daarom vrijwilligers ondersteuning en begeleiding in het uitvoeren van de taken. Een goede relatie tussen de cliënt en zijn netwerk, de vrijwilligers en de (zorg)medewerkers van Amaris is hierbij essentieel.

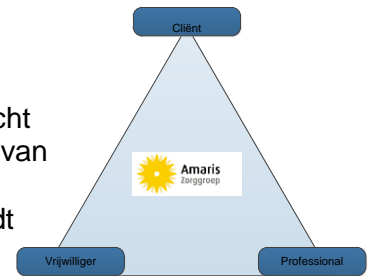

Fig. 1: Driehoeksrelatie

Onderstaande trends en ontwikkelingen zijn de aanleiding geweest om het Amaris vrijwilligersbeleid te schrijven.

- Grenzen tussen de werkzaamheden van vrijwilligers en die van beroepskrachten verschuiven;
- De inhoud van werkzaamheden van vrijwilligers verandert. Voorheen werden vrijwilligers ingezet bij groepsactiviteiten gericht op welzijn. Tegenwoordig ligt er ook een behoefte bij individuele ondersteuning en ondersteuning bij facilitaire taken.
- De vraag naar inzet van vrijwilligers neemt toe;
- Het wordt steeds lastiger vrijwilligers te vinden en te binden;
- Het huidige vrijwilligersbestand vergrijsd en de toekomstige vrijwilligers neemt toe in diversiteit qua motieven, wensen en behoeften.

Doelstelling

Amaris Zorggroep wil inspelen op bovengenoemde trends en ontwikkelingen door een eenduidig vrijwilligersbeleid te ontwikkelen, resulterend in een toename van het inzetten van vrijwilligers.

Definitie

Vrijwilligerswerk is: *“Werk dat onbetaald en onverplicht verricht wordt ten behoeve van anderen of van (de kwaliteit van) de samenleving in het algemeen, in enig georganiseerd verband”* (RMO, 1997). Vrijwilligers zijn, net als mantelzorgers, onderdeel van de informele zorg.

Vrijwilligers kunnen familieleden of mantelzorgers van cliënten zijn. Om het onderscheid tussen vrijwilligers en mantelzorgers te duiden stellen we dat vrijwilligers overal in de organisatie ingezet kunnen worden, terwijl mantelzorgers gericht zijn op de cliënt, waarbij de zorgverlening direct voortvloeit uit de sociale relatie.

Reikwijdte

Dit beleid is bestemd voor vrijwilligers en medewerkers van Amaris. Uitgangspunt is dat de cliënt zich bij Amaris zo thuis mogelijk voelt. Dit kan binnen de beschermde omgeving van één van de zorginstellingen zijn, maar ook bij de cliënt thuis. Het beleid informele zorg, vrijwilligers richt zich op al onze cliënten en zijn netwerk.

Vastgesteld door: ZorgMT
Verantwoordelijk: Afdeling Zorgbeleid & Kwaliteit
Laatste Versiedatum: 07-12-2015
datum van vaststelling: 10-02-2015
Volgende evaluatie vóór: 1-1-2016

Instemming: ja.
CCR
Printdatum: 22-1-2018
Pagina 1 van 4

Beleid informele zorg - Samenspel formele en informele zorg

Beschrijving

Inzet vrijwilligers

Amaris wil aan cliënten de regie en de ruimte geven om de zorg- en dienstverlening zoveel mogelijk naar eigen inzicht vorm te geven. Dit betekent dat de rol van de EVV-er (of de medewerker huishouding wanneer cliënt alleen huishoudelijke hulp ontvangt) verandert van 'zorgen voor' de cliënt, naar 'zorgen dat' de zorg rondom de cliënt goed geregeld is. Dit begint al bij het intakegesprek. Op basis van de wensen en behoeften van de cliënt wordt bekeken waar vrijwilligers voor kunnen worden ingezet. Uiteraard wordt er ook gekeken naar de wensen van de vrijwilliger, zodat er een goede match gemaakt kan worden. De gemaakte afspraken worden vastgelegd in het zorgleefplan en er worden afspraken gemaakt over het evalueren van deze afspraken.

Soorten vrijwilligerswerk

Vrijwilligers kunnen op verschillende manieren ingezet worden: bij individuele activiteiten, bij groepsactiviteiten en bij facilitaire ondersteuning. De inzet van vrijwilligers kan structureel, incidenteel en op projectbasis ingepland worden.

Amaris maakt onderscheid tussen 'geleide' en reguliere vrijwilligers. Geleide vrijwilligers zijn vrijwilligers die met een bepaalde opdracht vrijwilligerswerk verrichten. Bijvoorbeeld als maatschappelijke stage of via een re-integratieproject. Zij staan anders in het werk dan reguliere vrijwilligers die op eigen initiatief vrijwilligerswerk doen. De groep van geleide vrijwilligers neemt steeds meer toe. Deze groep heeft specifieke begeleiding nodig van de coördinator informele zorg, vrijwilligers.

Randvoorwaarden

De randvoorwaarden kunnen onderverdeeld worden in:

- Materiële zaken (zoals onkostenvergoedingen, verzekeringen en attenties);
- Immateriële zaken (zoals goede informatievoorziening, inspraak en medezeggenschap);
- Richtlijnen (zoals de omgang met privacy van cliënten, registratie, behandelen van klachten).

Materiële zaken

- Vrijwilligers die werkzaam zijn bij Amaris worden jaarlijks op dezelfde manier als medewerkers gewaardeerd. Hieronder valt tenminste een kerstpakket, gepaste aandacht bij jubilea en een ontspanningsactiviteit.
- Amaris sluit ten behoeve van de vrijwilliger een ongevallenverzekering en een aansprakelijkheidsverzekering af.

Immateriële zaken

- Elke regio heeft een coördinator informele zorg: vrijwilligers die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van het vrijwilligersbeleid. De coördinatoren zijn ook verantwoordelijk voor de extramurale cliënten die in hun gebied wonen.
- Amaris gaat samenwerken met de vrijwilligersacademie van Versa om zichtbaar te blijven binnen de regio, aan te sluiten bij ontwikkelingen van ketenpartners en kosten voor scholingen te delen. De Vrijwilligers Academie van Versa Welzijn heeft als doel

Vastgesteld door

ZorgMT

Instemming: ja.

Verantwoordelijk:

Afdeling Zorgbeleid & Kwaliteit

CCR

Laatste Versiedatum:

07-12-2015

Printdatum: 22-1-2018

datum van vaststelling

10-02-2015

Pagina 2 van 4

Volgende evaluatie vóór:

1-1-2016

Beleid informele zorg - Samenspel formele en informele zorg

de versterking van het regionale vrijwilligerswerk door deskundigheidsbevordering en biedt daarom trainingen op het gebied van vrijwilligerswerk in de regio Gooi en Vechtstreek.

Richtlijnen

- De vrijwilliger is verplicht tot geheimhouding. Deze geheimhouding betreft alle informatie die verkregen wordt van of naar aanleiding van contact met bewoners, cliënten of mantelzorgers of medewerkers van Amaris.
- De vrijwilliger werkt volgens de hygiëneregeling en infectiepreventie beleid van Amaris.

De afspraken die als voorwaarden gelden voor de samenwerking zijn terug te vinden in de vrijwilligersovereenkomst (Zie bijlage: Vrijwilligersovereenkomst).

Vinden en verbinden

Het vinden en binden van diverse groepen vrijwilligers is een verantwoording van de coördinator informele zorg: vrijwilligers;

- EVV-er, huishoudelijk medewerkers, facilitaire coaches en medewerkers met de regeltaak vrijwilligers binnen een zelforganiserend team kunnen een verzoek tot werving en matching indienen bij de coördinator.
- De coördinator informele zorg: vrijwilligers heeft een actieve en wervende opstelling.
- De coördinator informele zorg: vrijwilligers wordt ondersteund door de recruiters van Amaris.
- De coördinator informele zorg: vrijwilligers selecteert de vrijwilligers en matcht deze met de individuele cliënt, groep of facilitaire afdeling. Uiteraard is het belangrijk om af te stemmen met de wensen van de (toekomstige) vrijwilligers zodat er een goede match komt.
- De vrijwilliger ontvangt een contract waarin rechten en plichten beschreven zijn.

Operationele aansturing en/of begeleiding gebeurt door een functionaris van het team waarbinnen de vrijwilliger werkzaam is.

Samenwerking vrijwilligers en professionele medewerkers

Aan de hand van het WIFA-model (Zorg beter met vrijwilliger, 2014), dat hieronder wordt uitgewerkt, wordt getracht de samenwerking tussen vrijwilligers en medewerkers goed af te regelen. Waarderen, informeren, faciliteren en afstemmen zijn de aspecten die relevant zijn in de samenwerking tussen vrijwilligers en beroepskrachten.

Waarderen

Het streven is om (meer) waardering en respect te bereiken tussen vrijwilligers en beroepskrachten.

Informeren

Amaris informeert vrijwilligers over de algemene zaken die spelen op de locatie(s). Daartoe ontvangen vrijwilligers dezelfde informatie als medewerkers. Wanneer vrijwilligers ingezet worden voor individuele activiteiten ontvangen zij alle informatie over de cliënt die nodig is bij het uitvoeren van hun taak. De cliënt moet hier vooraf toestemming voor verlenen. Deze toestemming wordt vastgelegd in het zorgleefdossier.

Vastgesteld door

ZorgMT

Instemming: ja.

Verantwoordelijk:

Afdeling Zorgbeleid & Kwaliteit

CCR

Laatste Versiedatum:

07-12-2015

Printdatum: 22-1-2018

datum van vaststelling

10-02-2015

Pagina 3 van 4

Volgende evaluatie vóór:

1-1-2016

Beleid informele zorg - Samenspel formele en informele zorg

Faciliteren

Amaris ondersteunt vrijwilligers door het aanbieden van trainingen over allerlei onderwerpen (bijvoorbeeld tiltechnieken of ziektebeelden). Dit kan een training zijn die aangeboden wordt door Amaris, via e-learning of via de vrijwilligers academie van Versa. De coördinator informele zorg, vrijwilligers coördineert deze trainingen.

Afstemmen

De coördinator informele zorg, vrijwilligers verzorgt een algemene introductie waarin kennis gemaakt wordt met de organisatie, het betreffende werk en de collega's waarmee de vrijwilliger gaat samenwerken. De functionaris die de vrijwilliger gaat begeleiden, is verantwoordelijk voor de introductie op de werkplek, de evaluatie van de introductieperiode en de vervolgevaluaties. Deze evaluaties worden schriftelijk vastgelegd op een te ontwikkelende evaluatieformulier en bewaard in het dossier van de vrijwilliger. Vrijwilligers en de verantwoordelijke functionarissen stemmen onderling zaken af betreffende cliënten en werkzaamheden.

Samenwerking met andere partijen

De coördinatoren van Amaris zijn op de hoogte van vrijwilligersorganisaties in de regio en hebben indien mogelijk ook afspraken met andere organisaties gemaakt. Voorbeelden van dergelijke organisaties zijn Vrijwilligerscentrales, kerkelijke gemeentes en de buurt. Zij delen deze kennis met de medewerkers van Amaris.

Verantwoordelijkheden

Coördinatoren informele zorg: vrijwilligers (*zelforganiserend*)

- Uitvoeren van het beleid informele zorg, vrijwilligers
- Contacten onderhouden met andere organisaties.
- Up-to-date houden van een pagina op de Amaris website. Op deze pagina staan links naar ander organisaties met praktische hulp en onderwerpen die de kennis verbreiden.
- Contacten onderhouden en afspraken maken met Gemeenten.
- Vrijwilligers informeren over ontwikkelingen van de organisatie en komende scholingen.

Amaris Academie

- Organiseren van jaarlijkse scholingen voor vrijwilligers

Medewerkers Amaris/ EVV-er/Aandachtsfunctionaris

- Operationele aansturing of begeleiding van vrijwilligers

Vrijwilligers

- Nakomen van gemaakte afspraken, welke schriftelijk zijn vastgelegd in de vrijwilligersovereenkomst.

Vastgesteld door

ZorgMT

Instemming: ja.

Verantwoordelijk:

Afdeling Zorgbeleid & Kwaliteit

CCR

Laatste Versiedatum:

07-12-2015

Printdatum: 22-1-2018

datum van vaststelling

10-02-2015

Pagina 4 van 4

Volgende evaluatie vóór:

1-1-2016